

Thăm nơi làm việc của GS. Ngô Bảo Châu tại Mỹ

● TRẦN LUU - VŨ BÍCH NGỌC

Khác với hình dung của chúng tôi, nơi làm việc của Ngô Bảo Châu - một GS có tên tuổi trên thế giới - người được nhận giải thưởng Field về Toán học tại Đại học (ĐH) Chicago, Mỹ hết sức giản dị và khiêm nhường. Một căn phòng rộng chừng 20m² được bài trí rất đơn giản. Vật dụng nhiều nhất trong căn phòng là sách và sách.

Một số người có dịp tới thăm phòng làm việc của GS. Ngô Bảo Châu có thể đã ngỡ ngàng về một cơ sở làm việc giản đơn của một trong những GS danh tiếng của trường ĐH Chicago, hay phải nghĩ lại về điều mà một nhà khoa học chân chính thường sắp đặt cho cuộc sống của mình cả trong khoa học và đời thường.

Trên tường phía sau bàn làm việc treo một bức tranh khổ khá lớn màu vàng, đậm màu triết lý của tác giả khi phác họa chân dung Ngô Bảo Châu. Anh nói, đây là bức tranh của một họa sĩ có tên tuổi, lại là bạn anh vẽ tặng. Trên bức tường đối diện có 1 chiếc bảng xóa cũng khá lớn để anh viết ra những gì mình đang suy nghĩ hay những gì cần trao đổi, tranh luận với các đồng nghiệp hay nghiên cứu sinh.

Trong phòng làm việc của anh cũng không thấy những tấm huy chương, những kỷ vật được trao từ những giải thưởng lớn về toán học hay những bức hình chụp cùng các nguyên thủ của Việt Nam, Pháp hay Ấn Độ mặc dù ai được may mắn đến thăm nơi làm việc của anh đều muốn được nhìn thấy tận mắt những vật kỷ niệm cao quý đó.

Sự giản dị cũng toát ra từ chính con người và tính cách của vị GS trẻ này, từ trang phục, từ cách giao tiếp đến những cử chỉ thân thiện và chan hòa với tất cả mọi người. Thấy có khách tới thăm, Ngô Bảo Châu tự mình đi lấy nước, ấm chén pha trà mời và niềm nở trò chuyện.

Không chỉ riêng Ngô Bảo Châu, tất cả các Giáo sư khác của ĐH Chicago đều làm việc trong những căn phòng tương tự.

GS. Ngô Bảo Châu nhận lời mời làm giáo sư tại khoa Toán, ĐH Chicaco từ ngày 1/9/2010. Các trường đại học ở Mỹ xem việc mời được các nhà khoa học từng được giải Nobel hay Fields là những thành công của họ. Trước GS. Ngô Bảo Châu, khoa Toán của trường đã mời

được một tác giả của giải thưởng Fields từ Nga, nghe nói cũng không dễ dàng gì khi thỏa mãn mọi yêu cầu của nhà toán học này, kể cả việc không chấp nhận tham gia giảng cho sinh viên. Khi mời GS. Ngô Bảo Châu, nhà trường đã đưa ra hàng loạt các đề xuất thuận lợi nhất cho anh kể cả việc không có một yêu cầu tối thiểu nào về giảng dạy. Những người như các GS nhận giải Fields, việc nghiên cứu và tổ chức nghiên cứu được ưu tiên trên hết. Tuy nhiên, GS. Ngô Bảo Châu yêu thích giảng dạy, anh vẫn nhận dạy một học kỳ cho sinh viên sau đại học. Hiện anh đang làm việc với 4-5 nghiên cứu sinh. Anh đặc biệt vui thích và hài lòng khi đang làm việc với một nhà toán học trẻ tuổi của Việt Nam.

Công việc giảng dạy, nghiên cứu chiếm nhiều thời gian nên anh nói cũng khó khăn lắm khi sắp xếp thuyết trình tại nhiều nước. GS. Lê Tuấn Hoa, Giám đốc Điều hành của Viện toán Cao cấp, Chủ tịch Hội Toán học Việt Nam cho biết, các đồng nghiệp Hàn Quốc nhiều lần nhờ mời giúp GS. Ngô Bảo Châu sang nước này vì họ đã nhiều lần mời mà chưa được. Vậy mà chưa bao giờ GS. Ngô Bảo Châu từ chối những dịp về với cộng đồng Toán học Việt Nam và dành cả mấy tháng hè của mình về làm việc tại Hà Nội. Thật có lý để GS. Lê Tuấn Hoa nói rằng, chỉ có thể với tinh thần hiệp sĩ toán học, nhà toán học với giải thưởng Fields danh giá đó mới về với Việt Nam và chưa nản chí với vô vàn khó khăn khi thực hiện tinh thần hiệp sĩ đó vì nền toán học Việt Nam, vì thế hệ trẻ Việt Nam.

ĐH Chicago nổi tiếng không chỉ ở Hoa Kỳ mà được xem là một trong các trường đại học hàng đầu thế giới. Đây là một trường ĐH tư nằm ở khu phố Hyde Park Chicago, Illinois. Trường do Hội Giáo dục Baptist Mỹ và nhà tỷ phú đầu mỏ John D. Rockefeller thành lập năm 1890.

ĐH Chicago có mô hình đào tạo đa dạng, trong đó, được đánh giá xuất sắc trong các lĩnh vực về khoa học xã hội, nghiên cứu và kinh tế. Ngôi trường này nổi tiếng với các phong trào học thuật có sức ảnh hưởng lớn và tạo ra "trào lưu" trong giới khoa học trên thế giới như trường phái Kinh tế học Chicago, trường phái xã hội học, trường phái phê bình văn học Chicago và phong trào luật và kinh tế học trong phân tích pháp lý. ĐH Chicago cũng là nơi thực hiện phản ứng hạt nhân tạo tự lực đầu tiên của thế giới là trường đại học có nhà xuất bản riêng lớn nhất Hoa Kỳ.

Đến nay, trường đã có 85 người nhận giải Nobel. Khoa Toán của trường hiện có 3 GS đã nhận giải Fields - giải

GS. NGÔ BẢO CHÂU TỪNG ĐƯỢC TRAO NHIỀU GIẢI THƯỞNG TOÁN HỌC UY TÍN THẾ GIỚI NHƯ:

- NĂM 2004: GIẢI THƯỞNG CLAY.
- NĂM 2007: GIẢI THƯỞNG CỦA VIỆN NGHIÊN CỨU TOÁN HỌC OBERWOLFACH DÀNH CHO CÁC NHÀ TOÁN HỌC TRẺ CHÂU ÂU.
- NĂM 2008: GIẢI THƯỞNG CỦA VIỆN HÀN LÂM PHÁP.
- NĂM 2009: CÔNG TRÌNH CHỨNG MINH "BỔ ĐỀ CƠ BẢN TRONG CHƯƠNG TRÌNH LANGLANDS" CỦA GS NGÔ BẢO CHÂU ĐÃ ĐƯỢC TẠP CHÍ TIME BÌNH CHỌN LÀ 1 TRONG 10 KHÁM PHÁ KHOA HỌC TIÊU BIỂU CỦA NĂM.
- NĂM 2010: GS NGÔ BẢO CHÂU NHẬN FIELDS MEDAL

thường cao nhất của thế giới về Toán học.

Một điều rất vui là với kết quả học tập tốt, con gái lớn của GS. Ngô Bảo Châu - Ngô Thanh Hiền vừa được Trường ĐH Chicago tiếp nhận. Mùa thu tới, Hiền sẽ là sinh viên năm thứ nhất của trường.

Tiếp sau GS. Ngô Bảo Châu, GS. Vật lý Lý thuyết Đàm Thanh Sơn của Việt Nam cũng được mời về làm việc tại ngôi trường danh tiếng này.

Đầu năm mới 2013, đã có người bạn chúc GS. Ngô Bảo Châu thế này: Thế giới hiện còn 5 bài toán thế kỷ. Chúc Châu sẽ giải được một trong những bài toán thế kỷ đó!